

ΑΛΗΘΙΝΑ ΨΕΜΑΤΑ: η ψευδαίσθηση της διατήρησης στον χρόνο μέσα από την πραγματικότητα της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας

Σοφία Αντωνιάδου, Δέσποινα Τσιαφάκη, Νέστωρ Τσιρλιγκάνης, Γιώργος Παυλίδης

Περίληψη

Η ανακοίνωση πραγματεύεται τη δυνατή συνεισφορά της σύγχρονης τεχνολογίας στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τη συντήρηση και την αισθητική ομοιογένεια αρχαιολογικών αντικειμένων και έργων τέχνης. Ειδικότερα, χρησιμοποιώντας ως παράδειγμα κεραμικά αγγεία και γυάλινα αντικείμενα που ανήκουν σε ιδιωτική συλλογή θα παρουσιαστούν συγκεκριμένα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν μετά την εφαρμογή παλιότερων μεθόδων συντήρησης ή προβλήματα που παραμένουν άλυτα και μετά την εφαρμογή τους.

Τα αντικείμενα ιδιωτικών συλλογών δεν αποτελούν μόνο το αποτέλεσμα μιας συστηματικής δραστηριότητας του συλλέκτη αλλά αντανakλούν τις πνευματικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής που σχηματίζεται και εμπλουτίζεται η συλλογή. Η επιλογή των αντικειμένων, καθώς και η επέμβαση/συντήρησή τους, είναι ενδεικτικές του τρόπου που αντιλαμβάνεται ο συλλέκτης όλες τις παραπάνω συνθήκες της εποχής του. Ένα άλλο ερώτημα που θέτει η ανακοίνωση είναι με ποιους τρόπους αντικείμενα με παλαιές και διαφορετικές συντηρήσεις και επεμβάσεις του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα μπορούν να συνυπάρξουν σε σύγχρονα μουσεία και εκθεσιακούς χώρους αλλά και κατά πόσον κρίνεται σκόπιμη ή δική μας επέμβαση σε ήδη συντηρημένα αντικείμενα.

Απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα θα επιχειρηθεί να δοθούν μέσα από τις δυνατότητες που παρέχουν η σύγχρονη επιστήμη και τεχνολογία και βρίσκουν εφαρμογή σε κεραμικά και γυάλινα αντικείμενα κατά κύριο λόγο, αλλά και σε αγάλματα, κοσμήματα και ζωγραφικούς πίνακες. Η συνεισφορά των σύγχρονων τεχνολογιών θα επικεντρωθεί σε τρεις κυρίως τομείς:

- A) Αξιολόγηση εφαρμοσμένων μεθόδων συντήρησης
- B) Συμπληρώσεις και επεμβάσεις (π.χ. συμβατότητα υλικών, συνδετικά υλικά)
- Γ) Συντήρηση (π.χ. καθαρισμός, αξιολόγηση κατάστασης αντικειμένου, παρακολούθηση εξέλιξης κατάστασης αντικειμένου στον χρόνο)

TRUE LIES: The Illusion of Preservation in Time Through the Reality of Modern Science and Technology

S. Antoniadou, D. Tsiadaki, N. Tsirliganis, G. Pavlidis

Abstract

Focus of this paper is to investigate the contribution of new technologies in resolving problems related to the conservation, restoration and aesthetics of archaeological finds and art objects. Ceramic and glass vessels as well as terracottas will be used as case study for the presentation of specific problems a) occurred after the application of earlier methods of conservation or b) remained unsolved after the use of those methods.

The selected objects belong to a private collection (Pierides Foundation) formed already from the 19th century up to present. This is of particular interest, since the private collections reflect both the owner's personal taste and beliefs as well as the general ideas and trends (political, social, cultural) of their time. The selected methods for the conservation and the restoration of objects belonging to a private collection are directly related to the above. Taking into consideration the fact that the restoration's goal should be the conservation and the preservation of the object and not the creation of a totally new with the original completely lost into it, are raised a number of questions related to the material of the object, its history and the history of its conservation/s.

Modern science and technology offer vast possibilities while attempting to provide appropriate and acceptable solutions to the above problem, not only for ceramic or glass objects but statues, jewelry and paintings as well. Their contribution is concentrated in three major thematic areas of interest:

- a) Evaluation of the past and presently used conservation methods,
- b) Restoration and reconstruction/completion materials and techniques (binding media, material compatibility etc)
- c) Modern conservation and preservation methodology and methods (evaluation of present condition, cleaning, documentation, archiving and continuous monitoring of the condition of the object, etc).